Nr. 86 Sibiiu, Joi 28 Iulie (9 August 1883.) Anul XXXI

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **străinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se inapoiază.

INSERŢIUNILE
Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Înjurături unguresci fără de sfêrşit.

Este greu a fi om în statul Ungariei, unde un numĕr de „patrioţi“ au luat în arêndă „fericirea“ popoarĕlor mai ântâiu din Ungaria, apoi din monarchia austro-ungară şi pe urmă din toată lumea.

Este greu a fi om faţă cu îngâmfarea acelor ce se cred chemaţi a „fericì“ lumea întreagă, după o receptă opusă minţei sănĕtoase omeneşci şi mai rĕu de cât cea, după care autocraţii 'şi chivernisesc supuşii.

Toate popoarĕle din Ungaria aşteptau libertatea şi egalitatea. Şi acum se trezesc cu substituirea supremaţiei în locul libertăţii şi cu maghiarisarea în locul egalităţii. Şi ca sĕ fie lucrul cu vêrf, coroana aşeḑată deasupra celor douĕ columne „politice“ (supremaţia şi maghiarisarea) sûnt înjurăturile cuotidiane în presa oficioasă şi neoficioasă ungurească.

De cincispreḑece ani urmărim cursul riurilor de negreală în presa ungurească şi încă n'am dat preste vre-o enunciaţiune din partea arendaşilor politici, din care sĕ se vadă bunăvoinţă cătră majoritatea compatrioţilor, adevĕraţilor purtători de sarcinele şi tot odată adevĕraţilor lipsiţi de binefacerile statului.

Din contră ori ce mişcare, ori ce nisuinţă legală şi patriotică în sensul libertăţii, întemeiate pe egalitate este timbrată de presa ungurească de vătămarea întregităţii statului şi de câte toate le produce fantasia lor prea înferbântată.

Nu s'a uscat bine cerneala de pe ḑiarele unguresci, cari se desfătau în înjurături asupra noastră pentru protestele legale în contra unui project de lege, prin care ne temeam, că ni se periclită instrucţiunea secundară, şi a şi sosit a doua ediţiune. Noi am tăcut şi am răbdat, ca cetăţeni ai statului egali pe hârtie înaintea legei şi când ne am apărat ne am aperat cu cuviinţă, cu toate că noi am fost provocaţi şi încă într'o formă, încât între alte impregiurări procurorul de stat putè se intenteze proces contra întregei prese unguresci pentru calomniare. Ca recompensă pentru purtarea noastră şi cuviincioasă şi legală s'a intentat proces criminal contra conducătorilor meetingurilor poporale, garantate prin legile patriei.

Seria de înjurături însĕ nu mai înceată. Pentru toastul lui Grădişteanu earăşi se descarcă asupra *noastră* şi încă cu inverşunare şi mai mare. Vine la ordinea ḑilei afacerea Brialmont, şi ear *noi* sûntem cei impricinaţi.

Nu este fără interes a erua, cari sûnt causele, pentru cari nu încap de noi ungurii, sau mai corect vorbind *ḑiariştii aşa numiţi unguri.*

În fie-care om, fie el în ori şi ce stare socială va fi, se ridică din când în când vocea consciinţei, vocea lui Dumneḑeu. Şi ungurii, oameni fiind şi ei, încă sûnt supuşi acestui proces psichologic.

Sûntem neîndreptăţiţi pe toate terenele vieţei noastre publice. Neîndreptăţirile ne vin dela cei cu puterea în mână, cari stau sub presiunea celor ce manuează condeele pe hârtia, care are sĕ pregătească opiniunea publică, îndopându-o cu şovinism dela unguri, căci în mâna lor este puterea.

Omul pĕcătos trăesce tot cu frica în spate. În unele momente se vede că 'şi revoacă în memorie toate neîndreptăţirile, câte ni le fac, şi se turbură în sufletul lor. In loc de a se căì, merg tot mai departe în împetrirea lor.

Temându-se de resplată, vreau sĕ ne desbrace de consciinţa noastră naţională. Terorismul în această privinţă a devenit proverbial. De aici toate machinaţiunile lor contra noastră.

O nouă dovadă ne dă în privinţa aceasta obiectul cel nou din ḑiarele unguresci. Furia lor e mai mare ca totdeauna.

Şi pentru ce oare? Ce a putut sdruncina temeliele inimilor „patrioţilor“ în aşa mĕsură, că toate ḑiarele lor, desbrăcându-se de toată bunăcuviinţa chiar, apelează la forţă?

Ḑiarul românesc din Timişoara în unul din numerii sĕi şi-a adus aminte de anul 1784. Preste un an se vor împlinì o sută de ani, de când se scria 1784.

Anul 1784 este **„Memento“** pentru noi Românii de aici. În anul 1784 s'au deşteptat în Români simţul de libertate. În anul 1784 am făcut prima încercare de a scutura lanţurile sclăviei. În anul 1784 am cântat în inimile noastre, ceea ce după 64 de ani a cântat cu vorbe nemuritoriul nostru poet:

„Murím mai bine'n luptă
Cu glorie deplină,
Decât sĕ fim sclavi earăşi
În vechiul nostr' pământ,“

În anul 1784 au suferit eroii naţionali crâncenul martiriu. Anul 1784, a produs primii martiri, pre cari i-a eternisat istoria. Da, pe cari i-a eternisat istoria, căci mii de mii de martiri am avut noi începênd dela anul 1437, trecênd preste 1514, preste 1784 până la anul mântuirei.

„Luminătoriul“ revoacă în memorie aniversarea de 100 de ani a acestui an memorabil. Aceasta ajunge spre a scoate presa ungară din sărite. Toate ḑiarele fără escepţie s'au ocupat cu „Luminătoriul.“ În indignaţia lor poartă un limbagiu neîndatinat în Europa.

Puţine modele:

„Am spus nu odată, că grandomania aventurioasă a României *s'a lipit şi de valachii, cari joacă pe ursul (medvetánczoltató) din patria noastră. . . .*

„Un ḑiariu din Timişoara, atât e de depravat, încât vrea sĕ arangeze sĕrbători pentru Horea.“

El (Horea) nu este erou . . . . . .
. . . . . .
ci un bandit de rênd în opinci, care a ucis. . . . .

Arma lui a fost tăciunele... caracterul crudelitatea de hienă, ...
sfêrşitul ca la toţi bandiţii (rablogyilkós), roata.

Dacă acesta e erou, atunci Rozsa Sándor de o sută de ori e mai mare şi tot aşa putem face sĕrbători pentru Hatos Sándor, care a murit în furci. (Hatos Sándor a fost cătană desertată şi a ucis 2 oameni. N. Red.)

Pe urmă ameninţă pe redactor cu temniţa din Vácz.

Se mai vedem încă unul:

„Se disgustă omul cetind acest articlu, se disgustă şi se turbură.

„Îndrăsnesc a glorifica amintirea acestui bandit. În adevĕr toleranţa maghiarului este cea a lui Christos !

„Personalul ḑiariştilor români constă din studenţi eliminaţi şi din dascăli amovaţi din post (Wie der Schelm so....)

„Submineaza şi puţina minte ce mai are valachul.“

Credem că ajung aceste modele. Te prinde desgust când le cetesci, şi te miri cum poate degenera o ḑiaristică într'atâta.

Între oameni cu creşcere e obiceiul, că se respectează între sine şi mai cu seamă respectează istoria. Dovadă francezii, italienii, austriacii, germanii cu un cuvênt toate popoarele din Europa. Numai ungurii fac escepţiune. Crescuţi în esclusivismul lor nu mai sciu ce se întêmplă în lumea cultă şi fac aberaţiunile cele mai dejositoare.

Noi am aruncat preste cele trecute vĕlul uitărei. Am creḑut, că cele trecute aparţin istoriei nepărtinitoare. Eram aplecaţi a crede, că ni se va respecta simţul naţional, demnitatea noastră, cel puţin faţă cu cei morţi.

Însĕ eară ne-am înşelat.

FOIŢA.

Cristian Waldo
sau
CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.
(Tradus din franţozesce de E. B.)
(Urmare).

VIII.

Cristian ascultase cu atenţiune discursul advocatului.

— Sûnt multe lucruri încă nelămurite, ḑise el după câteva momente de cugetare. Eu deplâng pe sêrmana baronesă Hilda, şi din toate persoanele acestei drame, ea mĕ interesează mai mult. Cine scie dacă, precum pretind unii, ea n'a murit de foame în odaia aceasta groaznică?

— O! asta nu se poate! esclamá dl. Goefle. Am auḑit asta de atâta ori, încât mi-am chinuie spiritul, ca sĕ lămuresc punctul acesta; dară Stenson, care de bună samă nu o ar fi îngăduit, mi-a dat parola sa de onoare, că el n'a încetat de a servì şi de a îngriji pe baroneasa şi că el a asistat la ultimele sale momente. Ea a murit de oftică, în adevĕr; însĕ stomachul ei a refusat nutrimêntul şi baronul n'a cruţat nimic spre a mulţămì toate dorinţele ei.

— Da, da! replicá Cristian; dacă este omul isteţ, precum îl descrie istoria dtale, el n'a voit sĕ comită un omor fără folos. El s'a mulţămit a ucide pe beata femeia cu frica sau cu mâhnirea. Dară mai este o versiune, domnule Goefle, versiunea mea!...

— S'a aud!

Poate că ea n'a murit.

— Nu este cu putinţă!... Şi totuşi... nu sĕ scie unde s'a depus cadavrul.

A! veḑi!

— Preotul n'a voit sĕ o înmormênteze în cimiteriul parochiei. Aici nu este cimiter catolic, şi mi se pare, că va fi îngropat noaptea în grădina lui Stenson... sau alt undeva.

— Cum! Stenson nu ţi-a spus?

— Stenson nu sufere întrebări de felul acesta. Amintirea baronesei îi este totodată scumpă şi teribilă. El o a iubit sincer şi o a servit cu zel; dară ori care ar fi fost credinţa religioasă a acestei doamne, el nu sĕ lămuresce în privinţa aceasta, şi dacă îi vorbesci de aşa ceva, îl inspăimântezi şi totodată îl mâhnesci adânc.

— Prea bine; dară ce ḑice el de baron?

— Nimic.

— Poate că ḑice prin aceasta mult...

— Se poate în adevĕr; dară tăcerea aceasta nu constitue o acusaţie de omor.

— Apoi se nu mai vorbim, de aceasta, dacă eşti convins, domnule Goefle. Ce ne pasă nouĕ de toate aceste. Ce a trecut, a trecut. Totuşi, dta ai ḑis, că apariţiunea nălucei de aḑi noapte a escat în dta bănuieli particulare...

— Ce vrei! Spiritul nepotrivit de investigaţiune, este o boală a profesiunei mele, de care m'am ferit tot-dea-una cât am putut. Noi avem destul de lucru, dacă cercăm a găsì adevĕrul în causele încurcate ce ni sau încredinţat şi n'avem nevoe a ne sparge capul pentru a străbate în acele, care nu ne privesc. Crerii mei lucrează evident fără voia mea, din causă, că sûnt de vr'o câteva ḑile neocupat şi pentru-că am scormonit în întunecimile trecutului şi a uitatei figuri a acestei baronese Hilda...

— Cu atâta mai mult, ḑise Cristian, ce ai vĕḑut dta, poate, că n'a fost un vis, ci simplu vre-o persoană reală, a cărei costum seamănă cu acela din acest vechiu portret.

—Bucuros a'şi crede; dară oamenii, cari trec prin ziduri nu sûnt alţii, decât locuitorii greţoşi ai ţĕrei ideilor negre.

— Stăi, domnule Goefle, dta nu mi-ai spus încătr'o a dispărut fantomul, care nu l'ai vĕḑut intrând.

— Spre a ţi-o spune ar trebuì sĕ o sciu. Mi s'a părut, că tot dintr'o parte a venit şi a dispărut.

— Pe scară?

— Mai curênd ceva mai jos.

— Dar aşa prin uşa secretă?

— Este acì o uşă secretă?

Întreagă istoria ungurilor conține un șir de revoluțiuni. Deja sub primul rege Stefan se ivesc revoluțiunile religionare, cari sûnt înnecate în sânge. Sub următorii lui se continuă și încă pela 1117 înfloresc. Conducătorii lor toți primesc moarte de martiriu.

Trecem prin istoria lor și amintim numai *„per summos apices“* pe revoluționarii lor.

Sub Carol Robert *Csàk Máté* din Trencsin, sub Maria și Carol al II. Laczfi, Pulisna, Horvathy, Garay, Tvarko, Forgách. Sub Sigismund Kont și cei 30 consoți ai lui. Sub Leopold Wesselenyi, Zrinyi, Rákoczy, Frangepan, Nádasdy, ca se retac întreagă epoca principilor ardeleni. Ce vom ḑice despre tribunalul din Eperjes al lui Karaffa! Ce vom ḑice despre *kuruczi* și *lobonți*“, ce despre Martinovics, Latzkovici, Hajnóczy, Szentmarjai, Szirmay, ce despre anul 1848, 1852, 1853 și 1855. etc. etc. etc.

Nu ne-am turburat în inimile noastre când și-au revocat în memorie uugurii amintirea acestora. Nu ne-am indignat când au făcut din ei martiri naționali. Nu am strigat când le-au ridicat monumente, nu. Nu le-am ḑis bandiți, nu rablógyilkos, căci au murit pentru ideile lor.

Au ridicat pentru toți revoluționarii monumente. La Ocna Sibiiului, la Maros-Vásárhely și în toate părțile, și noi nu ne-am turburat în sufletele noastre. Ba ce e mai mult: pentru monumentul celor dela Arad furăm provocați sĕ contribuim și noi. Totuși nu ne-am turburat. Căci scim, că un popor care stimează memoria bărbațior sĕi deveniți jertfă convingerilor timpului lor, merită laudă.

Cum stăm însĕ cu ungurii? Întreagă istoria lor nu cuprinde un singur cuvênt despre români. Bărbații de preste munți cu rol politic, aici sûnt presentați ca bandiți. Așa: Mihaiu viteazul.

Ce scriu despre mișcarea lui Horia, Cloșca și Crișan dela 1784 am vĕḑut din cele arĕtate. Glorificatul lor istoriograf Horváth Mihály, vorbind însĕ despre revoluțiunea lui Horia ḑice: *„Mișcarea aceasta n'a avut nici o altă consecuență rea; din contră ea a dat prilegiu ca Iosif II sĕ îmbunătățească soartea iobagilor în toată țeara, sĕ le ușureze sarcinile, sĕ le dea concesiune, că dacă vreau, se poată emigra liber în orașe, sau sĕ se așeḑe pe domeniul altuia.* (Horváth Mihály. A magyarok története. Kilenczedik kiadás. Budapest, pag. 148.)

Fie-care om cu mintea și inima la loc va scì trage consecuențele dintre diferența ce esistă între ḑiarele unguresci și istoria lor de Horváth.

În adins am ilustrat casul cu istoria lor, ca se nu ni se poată imputa parțialitate.

Așa fac ungurii. Apoi când ne aducem noi *aminte de trecutul nostru, ei se* turbură în inimele *lor, înjură ca surugii și* apelează la procurorul de stat.

Ni se mai impută, că simpatizăm cu frații nostri de un sânge, de preste munți. Cumcă simpatizăm cu frații de preste munți e faptă. *Este în natura lucrului ca se simpatizăm cu frații de un sânge. Prin aceasta însĕ cu nimica nu vătămăm pre nime. Chiar și când n'am fi de un sânge, chiar când n'am fi frați, chiar de n'am forma cu toții o națiune, nu în sens politic,* pentru simpatiile noastre nu ni s'ar putè imputa nimica. Cu totul altfel stă lucrul și în privința aceasta cu ungurii. România este stat liber și întreține legături bune cu monarchia noastră. Ne aducem însĕ aminte de unguri, când cu rĕsboiul oriental. Rusia o vecină a noastră, împĕrăție tare și mare, apoi România, erau în resboiu cu Turcia. Și deodată le trăsnesce ungurilor prin cap, că ei sûnt înrudiți cu Turcii. *Poate în sensul, în care a ḑis Br. Sennyey, că la noi în Ungaria toate merg după calapod asiatic,* poate, noi nu cercetăm mai de aproape. Destul, că compatrioții unguri au început a manifesta simpatii față cu turcii. Aproape toate orașele au inscenat meetinguri, cu resoluțiuni, care de care mai cornurate, apoi ḑiaristica întreagă din simpatii cătră turci erumpea în înjurături asupra Rușilor. Și Rusia era o putere amică Austro-Uugariei. Au mai arangiat deputațiunea de Softale pre la Constantinopole. Toate acestea ei le au făcut; și încă mai au îndrăsneala — ca sĕ nu ḑicem mai mult — sĕ ne dăscălească pre noi, oamenii cei mai moderați, cari din iubirea cătră patria noastră, deși amăriți până în adâncul sufletului, purtăm cu resignațiune toate calamitățile, nutrindune numai cu speranța în timpuri mai bune.

Împutările de gravitațiune în afară sună la adresa casei domnitoare. E lucru sciut pretutindenea, și chiar și la dinastie, că românul nici odată n'a părăsit steagul impĕratului, sub care a jurat. Bravura, cu care 'și varsă ostașii nostrii sângele pe câmpul de luptă, a fost recunoscută de membrii dinastiei Habsburgice, asemenea aderența Românului cătră tron.

Putea-s'ar fălì oare și ungurii cu asemenea curate simțĕminte față cu dinastia. Istoria e martoră și fără multă vorbă mĕ provoc la ea.

Cine nu cunoasce pe Kossuth? Cine nu cunoasce trecutul lui, cine nu doctrinele lui despre dinastia Habsburgică?

Și acum — este prea cunoscut ce s'a întêmplat în timpul din urmă.

Voiesc, cei ce fac „singur“ politică „patriotică, ca sĕ desrădăcineze cu forța aderența la tron și dinastie? continue a se pune ca însinuători între popoare și tron; numai atunci binevoească a lua și responsabilitatea întreagă de urmări.

Noi scim ce va se ḑică însinuările „patrioților“, cari cu un ochiu fac schime de credință și cu altul se închină lui Kossuth.

Întreagă Ungaria o f i c i a l ă, înțelegem aici și Transilvania, — din incidentul aniversărei a 80 a celui mai ne împăcat și dechiarat vrășmaș al împĕratului austro-ungar, din incidentul aniversărei a 80 a lui Kossuth au trimis adrese de felicitare vechiului revoluționariu. Toate municipiile i au trimis asemenea adrese, la cari el a rĕspuns în lungi ditirambe. Jurnalistica a venit apoi și le a comunicat, le-a comentat pe toate scalele, în toate modulațiunile

Societatea artiștilor unguri face escursiune la Paris. În drum se abate pe la Kossuth sĕ-i facă omagii. Între aceștia sûnt cei mai mulți oameni de stat ai Ungariei, profesori, deputați dietali, artiști — așa numiți artiști, cari trag salariu din vistieria statului. Se face din Kossuth un cult — cult cuvenit numai unei căpetenii legale a monarchiei. Acum întrebăm cum vom pune toate acestea în consonanță cu fidelitatea cătră Maiestatea Sa împĕratul? În ce raport stă cultul față cu Kossuth, cu loialitatea cătră dinastie?

Nu vorbiam în objectul acesta nimica, căci ranele trecutului ne dor prea tare, și din cât se poate le alinăm cu balsamul uitărei, s'au cel puțin nu le jignim. La necurmatele provocări a le presei unguresci însĕ ne-am simțit datori demnității noastre de români a ḑice puțintelul, ce am ḑis.

Constatăm faptele, căci ele vorbesc mai elocuent de cât cuvintele, fie ele chiar și înjurături de surugiu, ca cele din ḑiarele unguresci.

Revista politică.

Sibiiu, în 27 Iulie.

De mai multe ḑile ocupă locul cel mai însemnat între scirile politice dinlăuntrul monarchiei întrevederea monarchilor Austro-Ungariei și Germaniei. Întrevederi de felul acesta, de un timp încoace au fost în fie-care an. Cu toate aceste, celei din anul acesta i sĕ atribue o însemnătate mai mare politică. Este vorba de înnoirea tratatului de alianță între aceste douĕ monarchii. De aceea scirile nu se mărginesc numai la întrevederea monarchilor, ci anunță și întêlnirea principelui Bismarck cu contele Kalnoky. „Bohemia“ adusese scirea, că contele Kálnoky a fost primit în audiență de împĕratul Germaniei și a raportat acestuia despre situațiunea internă a monarchiei. „B o h e m i a“ motivează raportul cu necesitatea de a împrăscia bănuelile monarchului german, provocate în Berlin de politica contelui Taaffe. „F r e m d e n - B l a t t“, oficioasă ca și „Bohemia“, desminte raportul și susține numai audiența. Contradicțiunile duor oficioase a dat prilegiu la comentare feliurite. Cele mai multe sûnt de acord, că la audiența din cestiune negreșit va fi fost vorba de situațiunea internă a monarchiei întregi fără a se fi făcut raport în toată forma. Despre resultat opiniunile încă sûnt diverse după cum adecă este privită și situațiunea internă a monarchiei. Unele ḑiare au primit dela Paris informațiuni, că scopul întâlnirilor de cari a fost mai sus vorbă, ar fi, că anecsarea Bosniei și Erțegovinei sĕ se facă cât mai curênd perfectă. Se înțelege de sine, că oficioasele s'au grăbit a desmințì o astfel de faimă.

In legătură cu cele din numĕrul trecut, atât din revista politică cât și dela „mai nou“ avem de înregistrat, că Moriț Scharf a plecat cu părinții sei dela Nyiregyháza la Budapesta. Dela Budapesta biroul de corespondență a și respândit eri scirea din care se vede, că Moriț Scharf dinpreună cu părinții lui a sosit deja în Budapesta și a descălecat la „Lebeda Albă“. Dinaintea acestui hotel seara s'a adunat popor mult, a fluerat, a sbierat și în cele din urmă a spart și ferestrile. Poliția pedestră a eșit se facă ordine; cea călărească a cercat să împrăscie mulțimea. Cu prilegiul acesta s'au spart mai multe lămpașe de stradă. Ceea ce n'a succes poliției a dus în deplinire ploaia torențială ce s'a vărsat pela $10\frac{1}{2}$ oare asupra mulțimei.

Ca un pendent la afacerea dela Tisza Eszlár înregistrăm și impregiurarea, că îndată ce a venit scirea despre sentența dela Nyiregyháza la cunoscința bursei din Viena, renta de aur ungurească s'a urcat.

În dieta Bohemiei propusese la 23 Iulie n. deputatul Rieger, cunoscutul conducĕtor al cechilor, reforma legii electorale pentru dietă. După reforma aceasta dreptul de alegere are pe cât se poate sĕ se împartă în părți egale asupra poporațiunei din Bohemia, așa încât cele doue naționalități sĕ se bucure în adevĕr de egalitate în drept. Projectul acesta a ajuns în ḑilele acestea la desbatere. Lupta, după scirile care le avem, încă nu este decisă. Atâta

---

— Dta n'ai știut-o?

— Nu, în adevĕr.

— Ei bine, vino sĕ ți-o arăt.

Cristian luà sfeșnecul și conduse pe dl Goefle; dară ușa secretă era încuiată din afară. Ea era așa de bine așeḑată în căptușala de lemn, încât nu era cu putință a o deosebì de celelalte umplături încadrate de sculpturi în relief, și așa de groasă, încât da același sunet slab ca și celelalte părți a căptușelei de stejar. Afară de aceasta ea era bine zăvorită pe din afară, cu zăvoare groase, pe cari Cristian le găsise și le lăsase deschise în seara premergĕtoare și cari de atunci pe semne erau trase tot de mâna aceea, care a încuiat cealaltă ușe la capĕtul scărei ascunse. Cristian împărtĕșì dlui Goefle, care trebuia sĕi creaḑă pe parolă, căci el nu se putea convinge despre starea lucrurilor.

— Crede-mĕ, dle Goefle, ḑise Cristian, sau o servitoare bĕtrână a dlui Stenson a fost ieri aici, pentru a rênduì prin odaia, ce o stia nelocuită, sau baronesa Hilda este prinsă undeva pe aici, sub picioarele noastre, de asupra capului nostru, cine scie? în odaia aceea astupată cu zid, care poate are o comunicație secretă cu aceasta. Despre ușa astupată cu zid, dta nu mi-ai spus unde conduce, nici pentru ce s'a făcut sĕ dispară. Aceasta totuși mi se pare o impregiurare destul de interesantă.

— Aceasta este o impregiurare foarte vulgară, ce mi-a esplicat-o Stenson. Odaia ce sĕ află de asupra acesteia este de multă vreme într'o stare de decadență completă. Când s'a retras baroneasa Hilda la Stollborg, ea a făcut sĕ se astupe ușa aceasta cu zid, fiind-că întra vêntul și frigul prin ea. După moartea sa Stenson o a deschis pentru a repara crepăturile zidului din etagiul al doilea. Chiar numai ca sĕ facă odaia aceasta aptă de locuit, el a chieltuit mai mult decât era vrednică și de oare ce pentru pretinsa capelă catolică, ce a fost acolo stabilită, n'a voit nimenea sĕ locuiască într'o odaie unde ținea dracul curte plenară, Stenson, atât drept mĕsură economică ca și în scopul de a face uitate toate aceste superstițiuni, a astupat cu un zid solid, cu mânile sale proprii, precum mi-a spus el însuși și cu voia baronului, o comunicație, pentru viitor fără folos.

— Totuși, domnule Goefle, d-ta ai vĕḑut, că pretinsa fantomă a eșit de sub cartele aceste a le Svediei, care maschează păretele.

— O! Aceasta n'a fost decât un vis! Uită-te Cristiane, dacă găsești acolo vre o ușe practicabilă, dta ești mai îndemânatic decât mine. Creḑi dta, că eu nu m'am convins, îndată ce mi-a trecut visul?

— De bună seamă, ḑise Cristian, suind treptele ridicând carta Svediei, și bătênd de mai multe ori în păretele de sub ele, aici nu este altceva decât un zid, tot așa de gros, ca și celelalte, dacă judec bine după sunetul slab ce-l dă. Continuarea zugrăvelei roșatece de pe margini este chiar bine făcută; dară observat-ai domnule Goefle, că tâncuiala este la mijloc sgâriată?

— Da, și mi-am zis, că este opera vre unui cloțan.

— Cloțanul acesta lucrează ciudat! Veḑi numai cu ce regularitate a tras cercuri mici pe părete?

— Așa este; dară ce dovedesce aceasta?

— Tot efectul își are causa, și tocmai causa aceasta o caut. Nu mi-ai ḑis d-ta, că între sgomotele, ce ai auḑit au fost și scârțăeli?

— Da, scârșnituri, ca și cu o unealtă oare care.

— Ei bine, scii dta ce este aceasta, după ideea mea? Este lucrul unei mâni slabe sau neîndemânatece, care a cercat a pĕtrunde zidul, ca sĕ vaḑă printr'ênsul.

— Ea a intrebuințat dară un cuiu sau alt instrument și mai nevinovat, căci n'a pĕtruns păretele mai adûnc, decât de douĕ linii.

— Nici atâta, dar ea a cercat cu obstinație în mai multe locuri.

— Semnele aceste le a fi făcut Stenson, pentru a ficsa vre un suvenir ce a fi voit sĕ-l scrie. Ei ce ḑici dta, care scii descifra toate scrisorile lapidare?

este învederat, că partida nemţască combate din toate puterile projectul lui Rieger.

„Nemzet“ de eri, într'un articol de fond, ia notiţe serioase despre o întrunire a „Burschenschafturilor“ dela universităţile germane, care a avut loc în ḑilele acestea în Iena. Un toast a unui „Bursche“ din Germania, care „unesce“ pe germanii din ţările habsburgice cu germanii din „patria mamă“, se vede din articol, că a jignit pe „Nemzet“; mai mult însă a jignit răspunsul patetic al unui german austriac la toastul germanului din Germania. „Nemzet“ aduce împregiurarea aceasta în legătură cu altă într'unire nemţească la Leitmeritz, unde s'a cântat, după cum scrie „Nemzet“, şi toastat ca şi la Iena. Oficiosul din Budapesta admite alianţa cu Germania şi o află în toată ordinea, nu are nimic de ḑis, dacă concetăţenii din monarchie simpatiseazǎ cu Germania, însă simpatia să aibă margini. Guvernul cislaitan ar trebuì să poarte de grige ca simpatiile să nu degenereze, căci altcum responsabilitatea de urmări va cădea toată asupräi.

Călătoria principelui muntenegrean la Constantinopole a atras atenţiunea presei europene întregi. Cu deosebire oficioasele noastre văd întrînsa o încercare rusească de a câştiga influenţa politică a Petersburgului la poarta otomană; ca şi când diplomaţia rusească ar fi avisată la întrevenirea unui principe cum este cel din Muntenegru. „D. Ztg.“ admite, că Rusia are mâna în joc; nu concede însă că principele Muntenegrului ar avè misiune rusească deadreptul. „D. Ztg“ e de părere, că principele Nechita merge la Coustantinopole în numele confederaţiunei balcanice spre ai oferì alianţa acestei confederaţiuni în contra agresiunilor celor două imperii germane. Tot „D. Ztg“ este de părere, că principele muntenegrean, pe lângă alianţă, va mai oferì şi înapoiarea ţinuturilor albaneze, dacă i se va asigura unirea tuturor sêrbilor sub sceptrul său. Ca un *curiosum*, împărtăşim la acest loc, că „Allgemeine Zeitung“ discută deja tema despre un „împărat muntenegrean.“

„D. Ztg.“ nu este sigură de momentul esplosiunii în orient. Parocsismul de care este cuprinsă România, care înarmează din toate puterile, ḑice foaia vieneză, este un semn cât de puţină încredere au cei dela Bucuresci în pacea de faţă. Rusia nu va întreprinde nimic până subsiste alianţa celor doi împăraţi germani; poate permite însă în tot momentul plăcerea unei mici aventuri in Orient şi poate arangia lucrurile astfel, ca continentul să nu fie nici în posiţiunea de a păşì cu un *veto* în calea aventurei. Actorii slavici din răsărit vor esecuta rola instruită de Rusia pe socoteala lor proprie şi la părere ca improvisaţiune.

În situaţiunea de astăḑi a Europei este caracteristic cum foile se contraḑic în ceea ce privesce starea sănătăţii principelui Bismarck. Foile berlineze, mai cu samă, cele ce sûnt în contact cu oficiul cancelariei imperiale, îl descriu pe Bismarck bolnăvicios, debil, încapabil de primiri şi de ori ce lucru. Este sciut că se află la băile din Kissingen. „Fränkischer Kurier“ şi-a permis a înforma publicul despre Bismarck cu totul altfel, de cum era informat de ḑiarele din Berlin. „Fr. K.“ spune, că principele lucră nu numai ḑiua, dar uneori şi toată noaptea. „Nord deutsche Allgemeine Zeitung“ să grăbesce a desminţì şi pe „Fr. K.“, ḑicând: Cancelariul imperial la sfatul medicilor se reţine dela ori ce afacere şi corespondenţă; el trebue să renunţe chiar şi de societatea dela masă, fiindcă 'i strică somnul. Starea sănătăţii îl constringe a trăì în perfectă singurătate şi fără de ocupaţiune. — Curioasă desminţire.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Munţii apuseni, 25 Iuliu 1883. Onorată redacţiune! În mijlocul agitărilor politice, în cari ne aflăm, abia vede cetitoriul în ḑiarele noastre din când în când câte un raport, şi câte o întêmplare de bucurie.

Multe fapte, o. redacţiune, ce să petrec în mijlocul nostru ar trebuì relatate la câte un ḑiar de ale noastre, fapte cari ori într'o privinţă, ori întralta, ni ar putea servì de cinosură.

Au n'am putè noi imita în privinţa aceasta pe conpatrioţii nostri, cari relatează la moment ḑiarelor lor ori ce întêmplare fie ea de mare, sau de mică însemnătate? Da, am putè săi imităm dar ne place comoditatea, ne place a ne subtrage dela muncă, aruncându-o de pe unul pe altul.

Premiţênd acestea să vin la object.

Văḑênd, o. redacţiune, că dela adunarea generală a despărţămêntului al VII-lea al „Asociaţiunei Transilvane pentru literatura şi cultura poporului român“, care conform anuncielor făcute prin ḑiare s'au ţinut anul acesta la 3/15 Iuniu în opidul muntean Offenbaia, — ḑic văḑênd, că o peană mai deprinsă, dela acei bărbaţi inteligenţi, cari au onorat cu presenţa O. Dlor aceea adunare, nu raportează nimic la nici un ḑiar, ceea ce trebuia imediat a o face, îmi permit, deşì aşa târḑiu a Vă raporta în următoarele:

În preseara adunării biroul despărţămêntului, sosind în opidul Offenbaia au fost întimpinat la marginea oraşului din partea comitetului arangiator, de unde au fost conduşi la locurile anume destinate.

Duminecă la 3/15 Iuliu la 7 oare s'au început serviţiul divin, pontificat din partea preşedintelui despărţemêntului a părintelui ppresbiter al Abrudului Ioan Gall cu asistenţa celor 4 preoţi, sub durata cărui serviţiu biserica a început a se umplea parte cu parochieni, parte cu oaspeţi în cât biserica deşì e destul de spaţioasă totuşi abia a încăput pe toţi.

La finirea serviţiului divin s'a celebrat un prea frumos parastas în memoria neuitatului Archiepiscop şi Metropolit Marelui „Andreiu bar. de Şaguna“.

La sfârşitul parastasului părintele administrator protopresbiteral al tractului Lupşei Ioan Danciu, emoţionat şi cu o voce sonoră în o cuvêntare foarte frumoasă, desfăşură activitatea Marelui bărbat pe terenul bisericesc, scolar şi politic.

Cu privire la asociaţiunea noastră între altele amintesce, că de nu era Marele Şaguna poate n'am avea astăḑi această instituţiune atât de folositoare naţiunei etc. Cu prilegiul acestei cuvêntări să putea cetì de pe feţele celor presenţi, udate de lacrămi, adûnca lor durere pentru perderea cea de de tot prea timpurie a unui bărbat atât de mare.

Da, On. redacţiune, perderea acelui Mare bărbat, carele ni-a scos dela întunerec la lumină, lipsa acelui Mare bărbat, carele prin atâtea furtuni ne-a condus naţiunea, pe ḑi ce merge să simte tot mai tare, şi cu cât ne vom depărta mai mult de El.

După finirea acestei cuvêntări preşedintele despărţămêntului anunţă celor presenţi, că adunarea 'şi va începe lucrarea la oarele 11½ de unde în corpore cei presenţi au luat parte în o grădină erarială la un dejun ce s'au oferit din partea opidanilor din Offenbaia.

La oarele 11½ fiind biserica, unde s'au ţinut şedinţa, plină parte de membri ai asociaţiunei, parte de alţi oaspeţi între cari o cunună frumoasă de doamne şi domnişoare din Abrud, Roşia, Câmpeni, Bucium, Bistra etc. preşedintele deschide adunarea prin o cuvêntare în care arată însemnătatea acestei instituţiuni binefăcătoare pentru înaintarea în cultură a poporului român.

După cuvêntarea de deschidere a preşedintelui, notariul cercual Ioan Muntean bineventează pe oaspeţi în numele Offenbaienilor. Cuvêntarea de deschidere şi bineventarea asemenea a fost primită cu aplause.

La ordine a urmat raportul comitetului despărţămêntului despre activitatea sa în decursul anului 1882/3, carele s'a cetit de secretariul despărţămêntului Ioan Têrnăvean.

După acest raport a urmat cassariul despărţămêntului părintele Ioan Todescu, paroch în B. Cerbu, despre banii încurşi dela membrii asociaţiunei în decursul anului 1882/3, din care raport s'a văḑut că în decursul anului s'au încassat 106 fl. a.

În urma acestor rapoarte, alegênduse o comisiune de 3 în persoanele părintelui adm. ppresbiteral Ioan Danciu, Dr. Absolon Todea şi Ioan Muntean, pentru încassarea tacselor dela membrii ordinari, inscrierea de noi membri şi ajutători, să suspende şedinţa pre 15 minute.

Redeschiḑênduse şedinţa, referintele comisiunei părint. admn. Ioan Danciu raportează, că dela membri asociaţiunei s'au încassat ca tacsă 20 fl., v. a.; dela membrii nou înscrişi 42 fl, v. a. şi dela ajutători 22 fl. 50 cr. v. a. Raportul acesta cu plăcere să ea la cunoscinţă.

Următoarea adunare generală a despărţămêntului pre anul 1884 s'a hotărit în Vidra.

După acestea urmează declamările însinuate anume, domnişoara părintelui protopresbiter Ioan Gall, Neti Gall „Movila lui Burcel.“ 2 Studentele de classa a III gimn. Virgil Todescu din B. Cerbu „Domnul ţări şi amanta“ şi a 3-a Enea Gherasim din Câmpeni. „Ce ne lipsesce,“ cari declamări au fost aplaudate.

Ne mai fiind altceva la ordine, preşedintele prin o cuvêntare în carea mulţămesce oaspeţilor pentru participarea în un aşa frumos număr la aceasta adunare, necruţând nici spese nici osteneală, declară adunarea de închisă.

Părintele adm. Ioan Danciu mulţămesce în numele Offenbaenilor pentru onoarea ce li s'a făcut prin această adunare a despărţămêntului ţinută în acest loc.

Către 4 oare d. ameaḑi s'a început banchetul în onoarea adunărei, la care au luat parte preste 100 de persoane.

Să înţelege toastele la o asemenea ocasiune încă n'au lipsit, primul pentru Majestatea Sa Împăratul şi Casa domnitoare, al doilea pentru preşedintele şi vice-preşedintele asociaţiunei, acestea din partea preşedintelui. S'a toastat pentru cultură, pentru presă, pentru doamne etc.

După finirea banchetului a urmat danţul. Această adunare, poate servì spre onoarea arangiatorilor păr. adm. Ioan Danciu şi a notariului Ioan Muntean etc. care n'au cruţat nici osteneala ba nici jertfe materiali numai si numai ca să putem avea o ḑi de bucurie în mijlocul neajunsurilor de cari sûntem copleşiţi,

O împregiurare era să o perd din vedere, anume aceea că, din partea autorităţilor politice a fost esmis subpretorul cercului Trăscăului dar nu singur, ci acompaniat de doi gendarmi?!! cari se înţelege până la depărtarea noastră au stat cu puscile în spate!!

Multe ar fi de ḑis aci dară le retac.

Un participant.

Varietăţi.

* (La alegerea curatorului bisericei reformate.) În 4 August n. ne vine din Dobreţin următoarea scire: Voturile la alegerea curatorului superior al districtului bisericei protestante au dat următoriul resultat: Ivan Taly 299, Koloman Tisza 250 voturi.

* Dela Magistratul din Sebeş vine scirea, că percentele din fundaţiunea majorului Eperjeşi s'au împărţit de presidiul magistratului în părţi egale la următoarele văduve sărace: Vilhelmina Zier, confesiunea augustană evangelică, Iudith Gütt, rom. cat. Agapia Avram Cristea, gr. or.; Anna Marton Şandor, gr. cat.

— Eu sciu destul pentru aţi spune, că aceasta nu este o inscripţie şi nu aparţine nici unei limbi cunoscute. Eu mă ţin de idea mea, că este o încercare de găurit. Veḑi: pretutindenea este o adêncătură mică făcută cu un instrument fără vêrf şi în giurul acestei mici adêncituri neregulate la margini este un cerc albiu indestul de regulat, ca şi când ai fi lucrat cu o păreche de foarfeci cu un braţ rupt, pe care te razimi ca se faci cercuri, după maniera unui compas.

— Dta esci ingenios. . .

— O! Eu sûnt ingenios în momentul acesta, căci eacă pe ultima treaptă a scărei ceva praf alb de curênd căḑut.

— Dar aşa?

— Dar aşa, persoana despre care vorbesc, fi va ea ce voieşti, ilustră captivă sau servitoare bătrână pururea tropoind, a fost aḑi noapte aici, spre a cerca nu pentru întâia-dată, ci cel puţin pentru a douăzecea oară, să vadă prin zid. . . sau şi. . . . stăi, încă ceva: Ea ştie, că aici este un secret, o unealtă nevăḑută pentru a deschide o uşă nevăḑută, şi ea caută, ea pipăe, ea găuresce, ea lucrează în sfârşit; şi dacă o pândim la noapte, o să aflăm deslegarea enigmei.

— Pe cinstea mea! O idee minunată. Şi eu o primesc cu atâta mai mult, încât ea îmi eliberează spiritul de o tulburare mare. Eu nu sûnt dară visionar, eu am văḑut şi auḑit o fiinţă reală! Îmi pare bine, că este aşa, deşi sûnt acum cam ruşinat, că am stat la îndoială. Nu face nimica, Cristian, bine că m'am scăpat de ideile mele. Eu n'am creḑut în esistenţa unei persoane prinse, pentru că ar fi trebuit să presupun o temniţă şi un temniţer. Dar aşa odaia aceasta a fost deschisă de doue părţi când ai întrat dta pe aici şi ai ieşit pe acolo, şi, încât pentru temniţer, el nu poate fi altul decât cinstitul şi devotul Stenson.

— Baroneasa totuşi a suferit aici o prinsoare mai mult sau mai puţin dură şi cinstitul Stenson a fost. . .

— Esistenţa prinsoarei nu este dovedita, şi de cumva a fost, Stenson, pe semne n'a fost domn în Stollborg. Acum, fiind el singur aici, căci eu presupun, că dta nu ţii pe Ulfilas de vr'un...

— Ḑi, ce vrei, domnule Goefle, dară aici este un mister, şi ori şi cum va fi, serios sau copilăresc eu am să-l descoper; dară, Dumneḑeule! la ce gândesc eu? Vremea trece, Puffo nu mai vine şi eu îmi petrec cu facerea unui roman, precând ar trebui se gândesc la ceea ce am a representa! Mi-am gândit o, domnule Goefle, că, făcându-mă să mănânc, dta mă vei face să povestesc şi se-mi uit de lucru!

(Va urma.)

* (Avis!) Adunarea generală a despărțământului IV (Sebeș) al asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român se va ținea în Ludoș (pretoriatul Mercurii) la 9 Septemvre a. c. st. n. la care sunt rugați a participa atât membrii asociațiunei de pre teritoriul acestui despărțământ, cât și alți iubitori de progresul și cultura poporului nostru.

Sebeș în 7 August 1883.

Direcțiunea despărțământului IV.

Ioan Piso m. p., dir. despărț. *Daniel David* m. p., actuar.

* (Bal academic) se va ține în Năsăud la 18 August st. n. 1883 în sala otelului „Rahova". Venitul este destinat pentru crearea unui fond pentru studenții academici români săraci. Începutul la 8½ oare seara. Întrarea de persoană 1 fl. 50 cr. Întrarea de persoană în familia 1 fl.

Năsăud în Iulie 1883.

NB. Ofertele marinimoase se vor cuita pe cale diaristică.

* (Antisemitic.) Eri sau aflat în cetate ședuli mici lipite în mai multe locuri în care se aflau cuvintele scrise „Afară cu jidovii!" și încă așa de tare lipite încât deslipirea lor a fost împreunată cu greutăți.

* În Elöpatak s'au întêmplat, după cum spune „Nemere", frecări între oaspeții maghiari și români. Maghiarii au arangiat în teatru un bal, românii în același timp o pirotechnie, cea din urmă de așa încât rachetele în cea mai mare parte au căḑut lângă teatru, ear' după pirochtenie au arangiat o petrecere cu joc. Prilegiul la frecări l'au dat presența în același timp a capelelor de musică, una a lui Pongrați și alta dela Ploiesci. Din parte-ne adaugem, că la presența duor musici, dintre care cea dela Ploești se vede a nu plăcea corespondentului lui „Nemere", de sigur e de vină zelul de a maghiarisa până și auḑul musical. Maghiarisătorii nu se mulțămesc cu articolii de legi, cari maghiarisează instrucțiunea întreagă și nu se mulțămesc a ne maghiarisa numai pe noi, cari trăim în țările de sub coroana ungurească, ci pe la toate băile și scăldile aduc anume musici, cari îndoapă urechile românilor, cari pentru bani scumpi 'și caută sănătatea sau distracțiunea la noi, cu necurmate ciardașuri. Ca și când ar vrea ca prin aceasta se le altoiască simțeminte maghiare, din cari, ducându-se acasă se rĕsară legătura Dlui Kalay între orient și occident.

* (Un indignat.) Într'un vagon al căilor ferate de stat din România s'a aflat sub tecstul unei publicațiuni a direcțiunei Iiniilor, tipărit în limba română și franceză, inscripțiunea următoare, scrisă cu cerusa: „A magyar irás hol maradt!?" (Unde a rĕmas tecstul maghiar.) O foae de aici din loc, după ce a publicat cele de mai sus, adauge la sfârșit: „Na ți-o domnule Grădiștene!".

Loterie.

Mercuri 8 August 1883.

Sibiiu:	61	28	33	14	23

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.60	98.50
Obligațiuni urbariale temeșiane de	99.—	99.26
Obligațiuni urb. temeș. cuasulă sorțire	97.50	97.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimei devin.	99.75	97.75
Sorți de regularea Tisei	109.90	110.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.90	78.90
Datorie de stat austriacă în argint	79 65	79.60
London (pe polița de trei luni)	119 75	119.70
Galbin	5.66	5.65
Napoleon	9.49	9.48
100 marce nemțesci	58.30	58.35

Nr. 157. [464] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Osoiu, devenită vacantă prin moartea parochului Vasiliu Popp, se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare a acestui concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) locuința liberă în casa parochială cu 2 încăperi și o tindă, precum și toate edificiile economice necesari unui econom, computate la an 20 fl. v. a.;

b) usufructuarea porțiunei canonice, pe care comuna bisericească o plătesce de toate dările, constătătoare din 8 jugĕre 1595 □° arătură, 6 jugĕre 480 □° fânaț, 1 jugĕr 1325 □° pășune și 2 jugĕre 380 □° neproductiv cu venit curat la an 100 fl. v. a.;

c) birul preoțesc dela 70 familii à una merță mică (16 cupe) per 1 fl. 70 fl. v. a.;

d) tot dela atâtea familii câte 1 ḑi de lucru sau 40 cr. =28 fl. v. a.;

e) venitul stolar socotit după calculul de mijloc =32 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această stațiune sunt avisați, suplicile lor de concurs instruite cu documentele prescrise de statutul organic și de regulamentul pentru parochii, ale așterne până în terminul memorat, subscrisului oficiu protopresbiteral în Giurgești posta ultimă Reteag (Retteg).

Oficiul protopresbiteral gr.-orient. al tractului Dejului.

C. Giurgești la 30 Iunie 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Constantin Bodea m. p.,
administr. protopresbiteral.

Nr. 3024. Scol. [466] 1—3

CONCURS.

Spre conferirea următoarelor stipendii din fundațiunile archidiecesei gr. or. române a Transilvaniei, anume:

1. Două stipendii din fundațiunea Cologeană à 60 fl. v. a. anuali pentru elevi din scoalele medii.

2. Un stipendiu din fundațiunea M. Peiovici 60 fl. v. a. anuali pentru gimnasiști.

Să escrie concurs cu terminul *până 15/27 August a. c.*

Concurenții au a proba cu acte oficioase: că sunt români de biserica greco-orientală, lipsiți de mijloacele materiali spre continuarea studiilor, deplin sănătoși, și că în semestrul ultim al anului scolastic 1882/3 au raportat din studii calcul general foarte bun.

La conferirea stipendiilor din fundațiunea Cologeană se vor preferì conform literelor fundaționali — *ceteris paribus* concurenții din munții apuseni ai Transilvaniei.

Cererile instruite cu documentele relative la condițiunile de mai sus sunt a se așterne direct la acest consistoriu. Cele ne instruite și întrate după terminul prefipt nu se vor considera.

Sibiiu, 26 Iulie 1883.

Dela consistoriul archidiecesan greco-oriental.

Nr. 2947 B. [457] 2—3

CONCURS.

Devenind în vacanță două stipendii de stat à 500 fl. destinate pentru cualificațiunea mai înaltă a clericilor din archidiecesa gr. or. română a Transilvaniei la vre-o universitate, — pentru conferirea lor se escrie prin aceasta concurs cu terminul până la 18/30 August a. c.

La aceste stipendii pot concurge numai elevi absoluți din cursul pedagogico-teologic din Sibiiu, cari sunt tot deodată absoluți de gimnasiu cu esamen de maturitate.

Concurenții au a substerne la consistoriul archidiecesan până la terminul arĕtat suplicile lor instruite cu atestat de botez, cu atestatele scolare necesare, adecă: cu atestat de maturitate și absolutoriu clerical, apoi cu atestat dela medic, că sunt sănătoși deplin, cu un revers, că după absolvire vor întra în serviciul bisericei noastre, și în fine au a arĕta universitatea, la care voiesc a'și face studiile.

Din ședința consistoriului archidiecesan ținută în Sibiiu la 21 Iulie 1883.

Nicolau Popea m. p.,
vicariu archiepiscopesc.

Nr. 178. [458] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III Hurez în protopresbiteratul Făgărașului, devenite vacante prin reposarea parochului, se deschide concurs cu termin de 30 de ḑile, dela publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: venitele stolari dela 84 familii, folosirea cimiteriului și de fie care familie câte una ḑi de lucru cu palma, care toate computate după calculul de mijloc a celor 5 ani din urmă dau suma de 228 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa postul acesta, vor avè și așterne petițiunile sale subscrisului oficiu protopresbiteral instruite cu documentele recerute de statutul organic și regulamentul pentru parochii până la terminul sus arĕtat.

Făgăraș, 28 Iunie, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Popescu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 631—1883. [459] 2—3.

CONCURS.

Pentru anul scol. 1883/4 sunt a se da 4 stipendii de câte 10 fl. pe lună pentru elevii scoalei de agronomie din Mediaș.

La folosirea stipendiilor pe întreg timpul studiului pot reflecta:

1. Cei născuți în una din comunile din fundul regiu și cari sunt primiți la scoala de agronomie din Mediaș.

2. Cari vor documenta viață nepătată.

3. Cari dintre mai mulți egal vrednici se va considera mai lipsit.

Dela stipendist se recere se producă testimoniu dela direcțiunea scoalei agronomice din Mediaș despre progresul făcut. Neproducerea acestui testimoniu are de urmare detratragerea stipendiului.

După împlinirea condițiilor înșirate stipendiile se vor distribuì *fără privire la religiune și naționalitate.*

Suplicele instruite.

a) Cu carte de botez;

b) Cu atestat dela directorul despre primirea în scoala agronomică în Mediaș;

c) Cu testimoniu despre absolvirea scoalei poporale, reale s'au medii;

d) Cu atestat oficios despre sĕrăcie.

Sunt a se trimite cel mult până în 15 Septemvre aici.

Sibiiu, 3 August, 1883.

Oficiul central al universității săsesci.

Nr. 632 [460] 2—3

CONCURS.

Se escrie concurs pentru unul aventual două stipendii de câte 200 fl. pentru tineri din classa indrustriașilor din fundul regiu și în locul prim pentru cei din fostele scaune Mercurea și Nocrichiu, sau și din alte locuri. Ei trebue după putință se fie absolvat un gimnasiu inferior, sau o classă reală înferioară, la tot casul înse se fie absolvat una dintre scoalele industriale susținute de universitatea săsească și încă cu bun succes, și se se oblige, că spre perfecționarea lor teoretică și practică vor petrece un an în streinătate adecă afară de monarchia austro-ungară.

Condițiile concursului afară de cele înșirate mai sunt:

a) Testimonii scolastice cu calculi buni.

b) Testimoniu de sĕrăcie.

Jumĕtate din stipendii se plătesce îndată la consignare, jumĕtate după 6 luni.

Stipendiații vor avea a produce la cererea pentru a doua rată din stipendiu:

Testimoniile despre lucrul lor, și un scurt raport despre timpul întrebuințat, locul unde sunt aplicați și esperințele industriale câștigate.

Un asemenea au a face stipendiații și după întoarcerea lor în patrie.

Petițiunea de concurs bine instruită este a se ascerne cel mult până în 15 Septemvre, a. c.

Sibiiu, 1 August. 1883.

Oficiul central al universității săsesci.

Nr. 319 [461] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa III-a Birtini, protopresbiteratul gr. or. al Zarandului în urma ordinațiunei Venerabilului consistoriu archidiecesan ddto. 14 Iulie a. c. Nr. 2351 B. se escrie concurs cu terminul de 30 de ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Venitele impreunate cu acest post parochial sunt 325 fl. v. a. la an. cari însĕ cu timpul se mai pot urca.

Doritorii de a competa la aceasta parochie vor avea a'și așterne petițiunile lor instruite în sensul „Statutului organic" și al Regulamentului congresual pentru parochii, la subscrisul, până la terminul sus indicat.

Brad în 20 Iulie 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Georgiu Părău m. p.,
adstr. ppresbiteral.

Nr. 299. 1883. [465] 1—1

Anunciu.

Conform prescrierei §. 124 din regulamentul pentru afacerile judecătoresci în cause matrimoniali, se face prin aceasta cunoscut, cumcă prin sentința Venerabilului Consistoriu archidiecesan din 1 Iulie a. c. Nr. 2404, Toma Isac Marcu dela Fofeldea, comitatul Sibiiului este despărțit de pribegita lui soție Ana Mihail Nastase tot de acolo.

Nocrichiu în 20 Iuliu 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnita.

Nr. 3075 1883 [463] 2—3

Publicațiune.

În afacerea de regulare de posesie și a segregărei de pădure în comunele Boiumare și Boiu mic pentru începerea lucrărilor premergĕtoare, designarea plenipotențiaților, alegerea ingineriului și pentru pregătirea planului și preliminariului de spese, mai departe pentru autenticarea lucrărilor primitive, pentru intreprinderea clasificărei și a estimărei, și încât lucrurile premergĕtoare s'ar autentica pentru pertractarea meritorică se pune ḑi de pertractare pe **12 Septemvre, 1883 la 3 oare după ameaḑi** și cele următoare în locuința domnului Szentkereszti Pál în comuna **Boiul mic**, la care învit părțile interesante, observând, că absența lor nu va împedeca cursul pertractărei.

În numele tribunalului.

Elisabetopole, 13 August 1883.

Káplány Géza m. p.,
jude de tribunal esmis.

Redactor rĕspunḑĕtor **Nicolau Cristea.** Editura și tipariul tipografiei archidiecesane.